

דף כד.

עין משפט ה. יו"ד סימן רסז פעיף כז

כז. לה. כיצד יוצא בראשי אברים עבד שמל וטבל לשם עבדות, אם סימא אדונו את עינו או הפיל שינו או חיסר אותו אחד מראשי אצבעותיו ^א של ידיו או רגליו או ראשי אזניו או ראש החוטם או ראש הגויה או ראשי הדדים שבאשה יוצא לחירות, וצריך גט שחרור.

הגה: וכופין ^ב את רבו לכתוב לו גט שחרור.

כז. לו. חתך לשונו של העבד אינו יוצא לחירות, דבעינן מום שבגלוי ^ע.

דף כד:

עין משפט א. יו"ד סימן רסז פעיף כז
עין בסעיף הקודם

עין משפט ב. יו"ד סימן רסז פעיף ל

ל. כט. תלש לו זקנו ודלדל בו עצם מהלחי יוצא לחירות.

עין משפט ג. יו"ד סימן רסז פעיף לא

לא. מ. הכהו על ידו ^פ ושיתקה, אם סופה לחזור אינו יוצא לחירות.

עין משפט ד. יו"ד סימן רסז פעיף כז
עין לעיל דף כד. עין משפט ה

- ג. בגמ' קידושין כ"ה ע"א, ממשנה ז' פ"ו דנגעים.
- ס. ב"י בשם רי"ו. ועיין בגיטין מ"ב ע"ב איבעיא להו.
- ע. כת"ק שם בברייתא כ"ד ע"ב.
- פ. מברייתא שם.

עין משפט ה.ו. יו"ד סימן רסו פעיף לה

ל.ה. מד. הכהו על אזנו וחרשה, על עינו וסימאה יוצא לחירות, אבל אם הכה בכותל כנגד עינו או כנגד אזנו ונבהל עד שאינו רואה או אינו שומע, אינו יוצא לחירות.

עין משפט ז.ז. חו"מ סימן שצ פעיף ט

ט. חמור שנער או אריה ששאג ותרנגול ברוח כנפיו ששברו כלים חייב * נזק שלם, אם היה ברשות הניזק כי זה אורחיה כרגל. וה"ה תרנגול שהושיט ראשו לאויר כלי זכוכית לאכול הזרעונים * שהבתוכו ותקע בו בקולו ונשבר הכלי אם זה ברשות הניזק חייב נזק שלם, אבל אם לא היו בכלי זרעונים הוי משונה ותולדה דקרן * ולא דנים אותו היום.

עין משפט ט.ג. חו"מ סימן תב פעיף לב. כה

ל.ב. לד. המפחיד ומבהיל את חבירו אע"פ שחלה מהפחד פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים * , והוא שלא נגע בו כגון שצעק לו מאחוריו או שנראה לו באפילה וכיוצא בזה, אבל נגע בו והדפו בשעה שהפחידו או שאחזו בכגדיו חייב בתשלומין.

כ.ה. כה. צעק לו באוזנו וחרשו פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים * , אבל

- צ. מימרא דרב יוסף אמרי בי רב וכדמוקי לה בדף י"ט ע"א דסברי כרבנן.
- ק. כאוקימתא דגמ' שם שהושיט ראשו כדי לאכול והוי דרכו בכך, וממילא דרכו ג"כ לצעוק שם ולתקוע.
- ר. זו דעת הרמב"ם דאין כאן ספק בכה"ג ותולדה דקרן ומשלם חצי נזק, ובגאון אות ט"ז כתב שדין זה בלא היו זרעונים בכלי, ותלוי בפלוגתא דסעיף ז' אם תפס אם משלם חצי נזק או רביע נזק כך דעת הרא"ש. ודלא כרמב"ם.
- אבל הרשב"א כתב שדעת הרי"ף דאם יש בכלי זרעונים משלם נזק שלם כמו שכתוב בדברי הרי"ף ולא כמו שדחק הרא"ש בדבריו. ובירושלמי איתא תרנגול ברוח כנפיו משלם חצי נזק סומכוס אומר נזק שלם ומשמע דכו"ע היא.
- ש. מברייתא וגמ' בב"ק צ"א ע"א.
- ת. בברייתא בב"ק צ"א ע"א. דכל שלא אחזו לעשות מעשה בגופו הוי גרמא בעלמא, ומ"מ חייב בד"ש כיון שנתחרש בסיבתו.

אם אחזו ותקע באוזנו וחרשו או הכהו באזנו וחרשו נותן לו דמי כולו א אם אינו בעל אומנות אבל אם הוא בעל אומנות וראוי עדיין לאותה אומנות רואים כמה נפחתו דמיו ונותן לו ב.

עין משפט כ. יו"ד סימן רסז פעיף לד

לד. מג. הכהו על עינו וחסר מאורה או הכהו על שינו ונדנדה, אם יכול להשתמש בה עדיין, אינו יוצא בזה לחירות.

עין משפט ל. יו"ד סימן רסז פעיף לג

לג. מב. היתה עינו כהויה קצת והכהו בה וסימא אותה, אם היה יכול לפני כן להשתמש בה קצת א, יוצא לחירות.

חטטה אפי' שלא היה יכול להשתמש בה כלל, יוצא בזה לחירות שהרי חיסרו אבר.

ה"ה באחד מראשי אברים שהיה בטל ממלאכה אם חתכו יוצא לחירות, שהרי חיסרו אבר.

עין משפט מ.נ. יו"ד סימן רסז פעיף לו

לד. מה. כל אלו אינו יוצא העבד בהם עד שיעשה האדון בכוונה ד, לכן אם כוון האדון לזרוק אבן בכהמה ופגעה בעבד וחתכה אצבעו או הפילה שינו, אינו יוצא לחירות.

ה"ה אם הושיט ידו למעי שפחתו וסימא עין העובר שבמעיה, אינו יוצא לחירות, שהרי לא ידע דבר שיתכוון לו, אבל אם היה רבו רופא ואמר

א. שם בב"ק פ"ה ע"ב.

ב. דהיינו שאינו צריך ליתן דמי כולו ששוה לפי אומנותו שהרי עדיין ראוי לאותה אומנות, אבל עכ"פ צריך ליתן דמי כולו ששוה אילו לא היה לו שום אומנות, כ"כ בדגול מרכבה הביאו הפ"ת ס"ק ד'.

ג. מבריתא שם.

ד. דעת הרמב"ם פ"ה דין י"א מבריתא, אבל דעת התוס' בקידושין כ"ד ע"ב דא"צ כוונה, וכן נראה דעת הרא"ש. ש"ך ס"ק מ"ו.

לו העבד כחול עיני וסימאה יוצא לחירות^ה, שהרי כוון לאבר אף שכוון לטובתו.

יו"ד סימן רסז פעיף לג

עין משפט ס.

עיין לעיל עין משפט ל

ה. מברייתא שם וכמ"ש התוס' בב"ק כ"ו ע"ב, ובכל ספרי השו"ע שראיתי כולל "בבהיר" ישנה טעות סופר בסוף הסעיף כתבו שהרי כוון לאבד במקום לאבר עם רי"ש. מ"מ גם בכוון לעינו ופגע באזנו יצא לחירות, כך העלה בספר ראשון לציון ע"ש.